

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1032

Vragen van het lid **Gijs van Dijk** (PvdA) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht «FrieslandCampina schrappt duizend banen vanwege coronacrisis. Mogelijk ontslagen op locaties Bedum, Marum en Noordwijk»* (ingezonden 12 november 2020).

Antwoord van Minister **Koolmees** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 8 december 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «FrieslandCampina schrappt duizend banen vanwege coronacrisis»?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Heeft FrieslandCampina gebruik gemaakt van een van de steunpakketten (NOW-1 of NOW-2)?

Antwoord 2

Voor het beantwoorden van deze vraag heb ik de openbare registers met NOW-ontvangers bekeken. In de registers is FrieslandCampina niet opgenomen. Daarmee kan ik met een grote mate van zekerheid zeggen dat FrieslandCampina geen gebruik heeft gemaakt van de NOW 1 of NOW 2, tenzij dat onder een andere, mij onbekende, bedrijfsnaam is gebeurd. Ik beschik echter niet over de loonheffingsnummers van FrieslandCampina, dus ik heb UVW niet gevraagd een zoekopdracht op loonheffingsnummer te doen.

Vraag 3

Vindt u het ook zorgwekkend dat er mogelijk duizend banen verdwijnen, zeker in regio's waar de werkloosheid nu al hoog is?

¹ https://www.dvhn.nl/groningen/FrieslandCampina-schrappt-duizend-banen-vanwege-coronacrisis-26186541.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Ft.co%2FnMjEtAgnWW%3Famp%3D1

Antwoord 3

FrieslandCampina geeft in hun persbericht aan dat, mede ingegeven door de corona-pandemie, ervoor is gekozen om eerder ontwikkelde besparingsplannen sneller dan gepland uit te voeren. De genoemde 1.000 arbeidsplaatsen die mogelijk komen te vervallen betreft het totaal van de verwachte gevolgen, waarbij dat banenverlies grotendeels in België, Duitsland en Nederland wordt verwacht. FrieslandCampina geeft aan dit verlies op te willen vangen via natuurlijk verloop, herplaatsing en het niet invullen van vacatures, maar kan gedwongen ontslagen niet uitsluiten. Of dat laatste het geval zal zijn, zal de komende periode duidelijk moeten worden.

De verschillende steunpakketten van het kabinet hebben tot doel om onnodig banenverlies als gevolg van wegvallende omzet te voorkomen. Desondanks blijkt helaas niet te voorkomen dat de corona-crisis leidt tot banenverlies en dat is vervelend, vooral voor de getroffen werknemers.

Vraag 4

Deelt u de mening dat hoe sneller deze mensen zekerheid hebben van ander werk hoe beter dit voor hen is?

Antwoord 4

De inzet van het kabinet is dat mensen zo veel mogelijk direct naar nieuw werk gaan en dat zij daarbij, waar nodig, gericht geholpen worden, om te voorkomen dat mensen werkloos worden of om de werkloosheid zo kort mogelijk te laten duren. Dit wordt door het kabinet ondersteunend met de verschillende maatregelen uit het aanvullend sociaal pakket van € 1,4 miljard.

Vraag 5

Welke acties gaat u, het UWV of de desbetreffende gemeenten nemen om de mensen die hun baan verliezen een werkgarantie te geven, zodat zij direct van hun huidige werk naar ander werk worden begeleid?

Antwoord 5

De verschillende maatregelen voor passende begeleiding naar nieuw werk richten zich direct op werkenden, werkzoekenden en werkgevers via de sociale partners, de uitvoering van UWV en gemeenten en aanvullende crisisdienstverlening door regionale mobiliteitsteams.

Sociale partners (werkgevers- en werknemersorganisaties) zijn in eerste instantie de aangewezen partijen om de gevolgen van de reorganisatie te overzien en daar passende afspraken over te maken in een sociaal plan. De begeleiding naar nieuw werk kan ondersteund worden met scholing en ontwikkeladviezen vanuit «NL leert door». Ook kan ondersteuning, scholing en begeleiding naar ander werk via sectorale samenwerkingsverbanden plaatsvinden, welke vanaf begin 2021 met € 72 miljoen worden ondersteund. Het vinden van nieuw werk wordt ondersteund door de werkgeversdienstverlening vanuit UWV en gemeenten, van waaruit goed zicht is op vraag naar personeel binnen de desbetreffende arbeidsmarktregio. Dienstverlening aan werkgevers en aan werkzoekenden komen bij elkaar in het matchen van concrete vacatures aan geschikte werkzoekenden.

Werkenden die met ontslag bedreigd worden of werkzoekenden die reeds werkloos zijn geworden en extra ondersteuning nodig hebben om de afstand tot nieuw werk te overbruggen, zullen ondersteund worden met dienstverlening vanuit een regionaal mobiliteitsteam. Binnen deze teams werken werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties, gemeenten en UWV samen. Zij kunnen gebruik maken van elkaars expertise en van de inzet van dienstverlening bij de gerichte ondersteuning naar nieuw werk. De regionale mobiliteitsteams worden gefaseerd ingericht tot een landelijk dekkend netwerk van 35 regionale mobiliteitsteams. Om werkenden, werkzoekenden en werkgevers te informeren over de mogelijkheden voor ondersteuning bij omscholing en begeleiding naar ander werk wordt er een digitaal portaal met toegankelijke informatie ingericht.

Vraag 6

Gaat u, in overleg met het UWV en gemeenten, bekijken of deze mensen aan de slag kunnen in de zorg, veiligheid of het onderwijs, waar nu juist heel veel mensen nodig zijn? Gaat u daarvoor de crisisbaan inzetten?

Antwoord 6

Bij de ondersteuning naar nieuw werk door UWV, gemeenten of een regionaal mobiliteitsteam, zal altijd gekeken worden naar werk waar specifieke vraag naar is en welke dienstverlening, zoals scholing, nodig is om de afstand naar dat werk te overbruggen. Hier kan de reguliere dienstverlening van sociale partners (uit een sociaal plan), UWV en gemeenten aan bijdragen. Daarnaast kan voor werkenden en werkzoekenden die onvoldoende hebben aan de reguliere dienstverlening, aanvullende crisisdienstverlening vanuit de regionale mobiliteitsteams worden geboden.

Of de zorg, veiligheid of het onderwijs passende overstap-sectoren zijn voor de mensen die eventueel getroffen worden door de beoogde reorganisatie van FrieslandCampina is op voorhand niet te overzien en kan per persoon verschillend zijn. Of een coronabaan, een tijdelijke, ondersteunende functie in één van deze sectoren, bij hen past, is ook niet op voorhand te zeggen, maar zij komen er net als alle werkzoekenden wel voor in aanmerking,

Vraag 7

Is er voldoende budget beschikbaar om deze mensen een geschikte opleiding aan te bieden, zodat ze eventueel kunnen overstappen naar deze sectoren waar op dit moment veel mensen nodig zijn?

Antwoord 7

Zoals bij vraag 5 aangeven ziet de ondersteuning vanuit het kabinet op verschillende maatregelen die onder meer voorzien in de financiering van scholing. Via NL leert door kunnen opleiders nu al voor € 17 miljoen kosteloze scholing aanbieden. Vanaf begin 2021 is er nog eens een kleine € 120 miljoen beschikbaar voor onder meer scholing via sectorale samenwerkingsverbanden. Voor mensen die willen omscholen naar tekortsectoren is er het SectorplanPlus (zorg), de omscholingsregeling naar tekortsectoren van het Ministerie van EZK (techniek en ict) en zijn er verschillende initiatieven in het onderwijs.

De inzet van dienstverlening door de regionale mobiliteitsteams wordt ondersteund met budget voor onder andere (om)scholing ten behoeve van de bemiddeling naar nieuw werk. Dit budget is aanvullend op reguliere middelen voor dienstverlening. Daarnaast kan de directe en duurzame inzetbaarheid van werkzoekenden en werkenden op de arbeidsmarkt worden ondersteund met kortdurende bij- en omscholing via praktijkleren in het mbo, waarvoor € 63 miljoen beschikbaar is. Dit budget kan, aanvullend op het hierboven genoemde budget, worden gebruikt door de regionale mobiliteitsteams alsook door gemeenten en UWV in aanvulling op hun reguliere dienstverlening bij het begeleiden van werkzoekenden naar werk.

Ook wanneer medewerkers van FrieslandCampina ondanks eerdere inspanningen in de WW belanden, zijn er mogelijkheden voor omscholing via het scholingsbudget WW. Het scholingsbudget WW is in het kader van de coronacrisis voor 2021 verhoogd naar een totaalbudget van € 28 miljoen, inclusief uitvoeringskosten.

Vraag 8 en 9

Bent u bereid om het door u toegezegde budget uit het aanvullende steunpakket direct aan te wenden om de mensen die hun baan bij FrieslandCampina dreigen te verliezen snel te ondersteunen?

Bent u bereid om extra geld beschikbaar te stellen als gemeenten dit nodig hebben voor bijvoorbeeld het opzetten van crisisbanen?

Antwoord 8 en 9

De verschillende maatregelen en de daarbij behorende budgetten uit het aanvullende steunpakket zijn bedoeld voor alle werkenden en werkzoekenden die bij de vinden van nieuw werk behoefte hebben aan aanvullende ondersteuning. Deze behoefte hangt af van de arbeidsmarktpositie en de beschikbaarheid van reguliere ondersteuning door sociale partners, UWV en/of gemeenten.